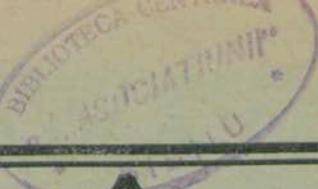

An. IV. Nr. 6.

Junie 1937.

STÂNA

Revistă Profesională și de Cultură

**Organ al Oierilor din
întreaga țară**

*

DIRECTOR:

NICOLAE MUNTEAN

*

Redacția și Administrația: Poiana-Sibiului, Jud. Sibiu

„STÂNA”

ORGAN AL OIERILOR DIN INTREAGA ȚARĂ

APARE IN FIECARE LUNĂ

ABONAMENTE:

Pe un an	Lei 100
Pe 6 luni	" 60
Exemplarul	" 10
Pentru reuniuni și instituții de orice fel, anual	" 1000

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
POIANA-SIBIULUI
JUDEȚUL SIBIU

CUPRINSUL:

O experiență ce trebuie făcută	Nic. Muntean
Lacrimi (poezie)	Maria Muntean
Oieri români, fabricanții „indigeni” și valorificarea lânei	Observator
Să înțelegem pasul vremii	Ion L. Apostoloiu
Curaj oieri! (poezie)	D. V. Tărtăreanu
Credința ca factor de progres	N. Cioran
Lacrimi (poezie)	Maria Muntean
Tâlcuri mărunte	V. G. C.
Doină, doină	I. Mănițiu
Cântece	I. Mănițiu
Îndrumări și povește	I. Șerb-Muntenuțu
Păstorul (poezie)	Fl. N. Brătianu
Bolile oilor	Nicunar
Pagina „Uniunii oierilor din întreaga țară”	* * *
Informațiuni	* * *

O experiență ce trebuie făcută.

Nic. Muntean.

O profesiune curat românească a fost și este oieritul, care lăsat însă în grija sorții, și a tuturor exploatatorilor luptă cu o mulțime de lipsuri și greutăți.

Lipsa de organizare a păsunilor pentru toate anotimpurile face aproape cu neputință continuarea acestei ocupații strămoșești, țării atât de folositoare.

Lipsește prima condiție de viață a oieritului!

Am arătat mereu în coloanele acestei reviste care sunt neajunsurile oierilor și nevoile oieritului în legătură cu această problemă.

Dezideratele privind oieritul și problema păsunilor au fost cuprinse în moțiunile votate de cele două congrese.

Moțiunile au fost înaintate guvernului, care n'a învrednicit încă „Uniunea oierilor din întreaga țară“, cu un răspuns.

Moțiunile au fost complectate de Uniune cu memoriile.

Bunăvoieță din toate părțile, real însă nimic.

Nu se ține seamă de împrejurările vitrege în care sunt obligați oierii să-și continuie ocupațiunea și nu se iau măsuri de ocrotire, încurajare și îndrumare a acestei bogății naționale.

De suferințele oierilor și nevoile oieritului nimeni nu se sesizează.

Pentru oieri și ocupațiunea lor nu există decât restricțiuni, procese verbale de contravenții, gloabe, amenzi, taxe, impozite croite după bunul plac, lupi și urși.

De organizarea păsunilor la țară și munte, de regenerarea rasei oilor, de creșterea lor, de industrializarea rațională și națională a produselor și de valorificarea lor organizată, aproape nu se poate vorbi.

Interesele electorale trec înaintea celor economice și drept urmare oierii au rămas obiectul de batjocură și bunul de exploataț pentru căți și mai căți dușmani și profitori ai lor și muncii lor.

Dar, să revin la ceeace vreau să spun prin acest articol.

În general și din partea organelor silvice în special, se duce o acțiune plină de ură cu tendință de nimicire a oierilor. Cei încredințați cu paza și regenerarea pădurilor susțin, că oierii sunt cauza nîmicirii pădurilor, mai ales a celor de brad dela munte și pe această chestiune nu admit nici o discuție.

Pe de altă parte oieri susțin, în baza constatărilor făcute de ei, — nu științific, ci de veacuri, — că *nu ei ci tăierile barbare au lăsat o bună parte din munți despăduriri*.

Oieri nimicesc plantațiile, afirmă silvicii.

Nu mai puțină pagubă fac plantațiilor ierburile, care crescând înăbușesc puietii și în care se cuibăresc multime de insecte stricăcioase, răspund oieri.

Cunosc personal plantații, cari au fost păscute de oi și cu toate acestea azi se pierde omul prin pădurea de brad deasă și frumoasă.

Nu rare sunt cazurile, când inginerii silvici singuri învoiesc oi în plantații, ca să pască ierburile crescute peste puietii.

Pentru a se pune capăt luptei păgubitoare și pentru a se putea cunoaște cu precizie paguba pe care o fac oile și cea pe care o fac ierburile și insectele cui-bărite în ele „*Uniunea oierilor din întreaga țară*“ a cerut și cere stăruitor să se facă experiență și anume:

Să se aleagă în diferite regiuni câte un munte plantat în acelaș an.

După doi sau trei ani, jumătate din plantație să fie păsunată, — respectându-se anume reguli, cum am mai scris, — cealaltă jumătate să fie oprită.

In timpul de experiență se vor face frumoase studii și la câțiva ani de zile s'ar putea cunoaște exact pa-

guba cauzată de oi și cea de ierburi și insecte; cu cât a fost întârziată în creștere plantația păscută de oi, față de cea oprită sau întors; cum influențează asupra lemnului de brad fiecare din situațiile amintite.

Și poate multe lucruri folositoare s-ar mai putea ști.

În baza celor constatate se vor lua apoi măsurile de protecție și apărare, sfârșindu-se *prin experiență* cu un proces, care produce atâtă nemulțumire organelor silvice și amar oierilor.

Tăierile de păduri să se facă metodic și după plan dinainte stabilit pe ani de zile; replantările la fel, astfel ca mereu să avem păduri, dar să nu să distrugă nici oieritul.

Am nestrămutata convingere că studiată problema cu toată seriozitatea și competența să pot împăca perfect de bine interesele de reîmpădurire cu cele ale oieritului românesc.

Să se procedeze numai cu rost, plan și metodic.

Experiența se va face de organele statului împreună cu „Uniunea oierilor din întreaga țară“.

Să se facă!

Lacrimi...

*Pomii se imbracă'n floare
Cerul pare de smarald
Izvorașul curge'n vale
Ingânând un cântec drag.*

*Iar în codru se aude
Printre crengile pleșuve
Cucul cucuind cu drag
C'a găsit mugur de fag.*

*Mielușei sglobii și veseli
Sburdă'n razele de soare...*

*Numai inima mea-i tristă
Tot mai tare, tot mai tare...*

MARIA MUNTEAN.

Oierii români, fabricanții „indigeni“ și valorificarea lânei

Oierii sunt una dintre cele mai românești și mai importante categorii de producători ale țării. Scriitorul Cezar Petrescu, voind să arate marele rost pe care l-au avut oierii în istoria și în expansiunea neamului nostru, a spus cu multă dreptate: „Neamul românesc este un neam de oieri. Ne-am, născut, am trăit și am evaluat sub steaua ciobanului“. Se cunosc coloniile de mocani ciobani care, pornind din vestitele Săcele, de lîngă Brașov, au împînzt câmpia Munteniei și Dobrogei, trecând uneori cu turmele până în stepele rusești și până în Asia Mică.

Totuși oieritul, care după evaluările președintelui oierilor din România, dl Nicolae Muntean, reprezintă o valoare de circa 8 miliarde de Lei, nu se bucură de înțelegerea și mai ales de sprijinul la care ar avea dreptul, din partea guvernantilor noștri.

Păsunile nu sunt ocrotite. Ele se împuținează mereu fiind date, din interese pur electorale, unor comune care neavând oi duc boi în golarile de munți ce convin mai mult oilor. Tot astfel și cu păsunile din delta și din bălțile Dunării, cele mai bune pentru oieri nostri, în continuă căutare de nutreț pentru turmele lor.

Această desconsiderare sistematică a nevoilor cresătorilor de oi, descurajază pe oieri și constituie una din piedicile capitale în calea dezvoltării oieritului, în țara noastră. Noi credem că nu e deajuns să ne extaziem de frumusețile poetice ale „Mioriței“ și ale altor comori spirituale create și păstrate între păstorii. Trebuie să acordăm toată înțelegerea și tot sprijinul meritat cu prisosință acestor pașnici și nobili locuitori ai munților pe care să-i prețuim nu numai pentru pitorescul atât de expresiv al vieții lor, imortalizată în pânzele unui N. Grigorescu, dar să vedem în ei pe păstrătorii virtuților și energiilor rasiale ale nației noastre și pe creatorii viitoarelor torcătorii și fabrici textile românești, pe actualii și viitorii luptători ai economiei naționale.

În locul unei astfel de atitudini aflăm că *oierii dela Covasna* au strâns câteva sute de mii de Lei pentru înființarea unei torcătorii unde să se lucreze mănuși de lână, ciorapi și alte articole de lână. Le mai lipsește o mică sumă, dar nimeni nu le pune la dispoziție, sub formă de împrumut, banii de care au nevoie ca să înceapă lucrul. Este drept, e admisibil să se refuze câteva sute de mii de Lei unor producători și muncitori români, deplin solvabili, în timp ce se salvează portofolii putrede de sute de milioane, împărându-se inutil bugetul Statului, cum a fost cazul fabricii dela Buhuși și al altor industrii tot atât de ovreești?

Valorificarea producției de lână indigenă este și trebuie să fie un punct capital în orice politică economică ce ar urmări creșterea veniturilor Statului prin creșterea bogăției românești.

E dureros să plătim ștofele de fabricație mediocră, indigenă, cu prețul cu care am putea cumpăra cele mai fine ștofe englezesti, să îmbogățim fabulos pe câțiva fabricanți evrei și străini, fără ca din enormele sacrificii, consumările de consumatorul român să se împărtășască, în primul rând, oierii noștri, producătorii de lână indigenă.

Din statisticile importului de lână pe anii 1934 și 1935 se constată că s-au importat *lână ne lucrată* în valoare de *300 mil. fire de lână, vopsite sau nevopsite de 1347 milioane și zdrențe și petece de lână* pentru *94 milioane* — în doi ani, ceace revine la un import de lână de circa 800 mil. anual.

Fabricanții străini fac tot felul de greutăți oierilor noștri, la cumpărarea lănei, pe care o plătesc cu prețuri ce distrug orice rentabilitate, spunând că lâna nu este destul de bună etc. etc. Dar în același timp aceiași fabricanți cumpără zdrențe și petece de lână, din Austria și Germania, în valoare de 50 milioane anual! Nu este aceasta rea credință și nu li se aruncă crescătorilor noștri de oi cea mai sfruntată și nemeritată batjocură.

Aceiași lână, pe care fabricile ovreești o refuză pentru a fabrica postavuri din zdrențele sau firele importate, este cumpărată de Germania și Statele Unite și e căutată de Sașii din Cisnădie.

Admitem chiar că lâna produsă de oile noastre nu ar fi în întregime de cea mai bună calitate. În acest caz, totul trebuie făcut pentru îmbunătățirea producției de lână prin selecționarea oilor și prin crearea decât mai favorabile condițiuni cresterii de oi selecționate în România. Acesta ar fi interesul fabricanților de ștofe (dacă ar fi Români, nu streini veniți din toată lumea) acesta este, în orice caz *interesul economiei naționale* de poruncile căreia trebuie să se călăuzească exclusiv, politica economică a guvernului,

Să inceteze odată scandalul nemai pomenit al unei industrie textile indigene care ne vinde ștofe slabe pe prețul celor mai bune ștofe străine, industrie ce a importat lână și fire de lână din străinătate pentru 948 milioane Lei în 1934 și pentru 600 mil. în 1935.

Ori această industrie se hotărăște să întrebuițeze numai materie primă din țară — și în acest caz sacrificiile suportate de consumatorii români au rostul de a ajuta la ridicarea unei categorii de producători și viitori fabricanți români: *Oierii*, ori dacă lâna oilor noastre turcate și țigae e mai proastă decât zdrențele de lână importate pentru 50 mil. anual, atunci să importăm ștofe streine, mai ieftine și mai bune, nu lână ne lucrată și fire de lână.

Convingerea noastră temeinică este că cele mai bune oi producătoare de lână se pot adapta și în țara noastră (oile merinos) paralel cu selecționarea celor mai bune soiuri existente (țigae). Dar pentru a se obține rezultatele dorite e nevoie de pricepere și perseverență, în susținerea intereselor oierilor de organele *Min. de Agricultură și ale celui de Industrie și Comerț. „Uniunea oierilor din întreaga țară“* nu așteaptă decât să fie încurajată pentru că în câțiva ani să facă să inceteze rușinea importului de lână într-o țară agricolă care având 12 mil. oi se clasează a 5-a țară din lume și a 4-a din Europa sub raportul bogăției sale ovine.

OBSERVATOR.

Acest articol l-am reprodus după ziarul cu țintă demnă românească „*IDEEA NAȚIONALĂ*“ numărul din 2 Mai 1937, care apare la Buzău sub direcția valorosului român dr. N. N. Manolescu.

Să înțelegem pasul vremii

In toate timpurile în decursul veacurilor omenirea a fost condusă de idealuri — ce arătau prin scopul către care ele au mers — năzuințele și nevoile ce frământau și frământă sufletul popoarelor, începând vechile și plăpândelete comunități omenești din epoca pastorală, până la puternicile state și imperii din vremea noastră.

In tot acest timp de efervescență socială, printr'un proces continuu se nasc statele de azi, — care sunt grupări de indivizi — ce întruchipează acelaș ideal, aceeaș religie, aceeaș naționalitate și acelaș sânge puse sub aceeaș formă de conducere.

Istoria ne spune și ne arată tot acest proces și ne dă pilde vii de felul cum țările care s-au legat în interior pe clase sociale capabile și bine înstărite, au ajuns să conducă în nesfârșitul noian al vremurilor destinele popoarelor.

Rătăcind cu gândul și răsfoind filele îngălbeneite ale acestei istorii, prin negura ce se întinse după părăsirea Daciei de Romani aici pe meleagurile Danubiului, o candelă totuși su purtată prin ceața veacurilor, timidă și micuță, dar cu hotărâre și eroism. Acea candelă a fost candela în care se ascundea toată povestea neamului nostru, ce mai târziu avu să facă să răsară aici în „legendara țară unde curge laptele și mierea” luma cu raze orbitoare a României Mari.

Am făcut această introducere îndemnat de destinul și misiunea ce soarta a hărăzit oierilor români de a fi purtătorii de veacuri ai flacării românismului pe plaiurile unde în vecii vecilor nu se va stinge frumosul glas românesc și duiosul cântec de fluier.

Dar se pare că am depășit titlul articolului nostru în care voiam a scrie ceva despre realitatea vie și problema existenței noastre însăși ce astăzi se pune cu atâtă seriozitate.

Să înțelegem pasul vremii?

Ce înseamnă aceasta? Înseamnă să ne acomodăm tuturor nevoilor ce ne apasă pe umeri, să ne unim într'un singur gând și suflet și să luptăm cu cea mai cumplită energie, pentru a ne căștiga drepturile pe deplin meritate în această țară.

Mă întreb oare? Toți oierii români au înțeles acest mare adevăr al Uniunii? Răspund, cu mai mare siguranță, da!

Rezultatele obținute până acum mă îndreptătesc să afirm aceasta. Cine eram oare noi acum vre-o trei ani? O biată clasă socială ce ne duceam cu tot gloriosul nostru trecut — nevoie și amăraciunile de azi, pe mâine prădați fiind de toți speculanții. Ce suntem azi?

Suntem și — *îi rugăm și pe coadele de topor ce trăesc în mijlocul oierilor* — să audă, o clasă socială ce știm, ce vrem, ce am arătat lumii forța și dreptatea noastră.

Azi în Ministerele României Mari cojocul de oaie nu mai miroase, căci cei ce-l poartă au dovedit că sângele din vinele lor este acela care a cimentat aceste pietrii și palate și mai ales este sângele curat al neamului românesc.

Se cuvine azi „când rodul muncii Uniunii și conducătorilor ei a început să se vadă, să ne oprim și să aducem laude și cinstire oierilor români care au știut — deși târziu — să dea dovadă, — în ciuda tuturor nedreptăților la care a fost supuși — că sunt o clasă socială pe care țara se poate sprijini.

„Oierii români înțelegând și sprijinind pe harnicii lor conducători, au înțeles pasul vremii și al existenței lor“.

Glasurile rele — ce și azi mai sbiară în pustiu, vor amuți cât de curând — căci e lesne să se știe — că aceste glasuri nu sunt îndreptate de oamenii cinstiți și harnici, ci de toată fosta protipendadă (domnie, elită) a satelor învechită în rele. Vă avertizăm dela înălțimea acestei tribune, pe toți cei care vă credeți vizavi; să stați mai bine în unghiul vostru de intuneric, căci steaua voastră frumoasă menire a avut, dar ați pogorît-o

în mocîrla propriei voastre vieți, prin necinstea și păcătoșenia de care ați dat dovdă. Dacă totuși veți mai scoate capul fiți siguri, că nu veți mai fi tolerați azi, cum ați fost eri.

Oieri din toată țara — mergând în pasul vremii,
— urmați drumul croit, căci el e drumul succesului.

Vedeți drept călăuză a voastră U. O., considerați-o ca pe propria voastră casă și sădiți zi de zi, clipă de clipă o nouă cărămidă în temelia ei. Vedeți în Uniune o asociație puternică și românească ce totdeauna va fi de veghe pentru interesele noastre.

Vedeți în Uniune o forță morală de care se vor sparge toate valurile vrășmașe.

Vedeți în Uniune puterea de inițiativă, pentru înfăptuirile practice ce nu vor întârzia a se face.

București, Mai 1937.

ION L. APOSTOLOIU.

Curaj oieri!

I

*Dragi oieri, români de viață și oieri de meserie,
Voi, cari știți lupta cu gerul, vânt turbat cu vijelie;
Voi toți știți străbate drumuri strâmte, rele, depărtate
Voi purtați a voastre turme zi și'n miez adânc de noapte
Peste câmpuri aurite, prin dumbrăvi răcoritoare,
Peste vârfuri stăpânite doar de-a vântului suflare.*

O, cum bate'n mine dorul

În amurgul serii line,

Când văd frații cu cioporul

Împrejur pe lângă mine!

*Plin de dor și de iubire scriu sub bolta cea cerească
C'anceput mereu să cadă branșa noastră oierească:
Ba de una, ba de alta, ba de câte rele'n lume
Turma'n loc să se'nmulțească ușurel se tot răpune.
Iarna'n viscole cumplite, vai, sărmânele oîse*

Cu ciobanii lângă ele tot înfrunț la suferințe
 Toată iarna mâna'n pungă pân'la cot după parale;
 Pân' s'ajungă'n primăvară toate pungile sunt goale.
 Crivățul de miază noapte, mâncel corpii pe'nserate,
 Ne-a mâncat din pungă banii și din turmă jumătate.
 Primăvara când să zică toți oierii „Doamne-ajută!“
 Dau din colț în colț de țară, pela bănci de se'nprumută.
 Lasă băncile sărâce debănet și hai la turmă,
 Că mai e un colț de iarnă și scăpăm de ia la urmă.
 O, sărmanelor oițe!
 Cu ciobanii lângă-areapă, înfruntați la suferințe.

II

Primăvara, sus pe dealul cel mai 'nalt oițe pasc
 Iarbă verde, iarba moale și la miei încep să nasc.
 Blând oierul le privește, însă inima-i cu jale;
 Binișor își ține firea c'a rămas fără parale,
 Ba aproape fără turmă era gata ca să fie,
 Când pierdu atâtea vite într'a ierni grea mânie.
 Sus ridică a sa frunte cu-asa chică mândră, neagră
 Si uitând trecutul aprig ocrotește turma-i dragă!

Primăvara în luna Mai
 Crește iarba sus pe plai;
 Iară munții dragii mei
 Se desbracă 'ncet și ei
 De-al zăpezii alb covor
 Îmbrăcând altul cu dor.
 Pasc oițe-atunci pe ei
 Iarbă verde, ghocei
 Si oierul mult voios
 Calcă muntele frumos.

În aceste frumuseți toți oierii se adună,
 Calcă'ncet pe iarba verde, ușurel pe lângă stână.
 Dela turma lor cea dragă tund lâna cea de mătasă,
 Iar nevasta gospodină frumușel îmbracă casa.
 Vînde lâna, brânza, mielul, ca să pună'n punga goală
 Tot ce'ntimpul iernei lungi crivățul i-a dat afară.
 Pun oierii, pun parale ca să poatămplini golul,
 Căci nevoie din iarnă le-au micit pușin cioporul.
 Către cer îndreaptă fruntea și se roagă: Doamne-ajută!

Și'n nevoi și suferințe Tu putere dă-ne multă !,
 C'așa-i scrisă soarte-i noastre cea de branșă oierească
 Să purtăm la suferințe pe subt bolta cea cerească.

III

Pașteți voi oîte bele
 Iarbă verde floricele,
 Sus pe vârful plin de boare
 Și pe vale pe izsoare.
 Cine poartă la nevoi
 În cojoace lângă oi
 Pe sub norii plini de ploi ?
 Sunt oieri și ciobănași,
 Ai României buni ostași ;
 Toți ai țării băstinași.
 Dela oi se'mbracă țara, dela oi venituri are
 De prin locuri ce cu plugul nu se pot face ogoare,
 De prin locuri cu prăpăstii, prin păduri pe unde sapa nu pătrunde
 Și nici vorbă ca să poți trage cu grapa.
 Acolo al nostru este primăvara, vara, plugul ;
 Acolo ne este grâul, orz, ovăzul și porumbul.
 Acolo ne este plugul, ce ne ară toată vara,
 Iar din holdele-i bogate el ne'mbogăște țara.
 O ! ce pagină frumoasă este'n Cartea României
 Scrisă'n litere de aur până'n veacul veciniciei.

Tară mândră !

Sub seninul tău de soare lucitor
 Te rugăm să ai de grije, că mai ai un mic odor
 Ce răzleț trăiește'n codrii și prin munți castei de piatră ;
 Iar la glasu-ți de chemare ei sunt ceice vin îndată
 Brațe tari, ageră minte spre drapel ți-aduc cu fală
 Și doresc să-ți schimbi Coroana din regală'n imperială.

Vaideeni—Vâlcea

D. V. TĂRTĂREANU.

Credința ca factor de progres.

Voința de a trăi cu orice preț își are izvorul de viață în credință, care răscolește puterile lăuntrice ale omului, însuflețește și le fortifică aşa cum nu este în stare să facă nici o altă intervenție pe care noi am încerca-o în acest scop.

Credința vie, credința sănătoasă din trup și suflet sănătos, este o forță făcătoare de minuni și o armă hotărâtoare în lupta vieții, în lupta cuceririlor pentru mai bine pentru progres.

Puterea credinței cade-se să fie întrebunțată numai în scopul progresului omului, adecă de a provoca, produce și de a realiza armonia și frumusețea spirituală a ființei omenești.

Fiind prin natura sa un sentiment de trezire, de incredere, și de mișcare, credința, prin puterea ei miraculoasă și superioară, îndeamnă pe om să muncească cu stăruință și răbdare și îl face să reacționeze în fața neputinții aparente a momentului și să disprețuiască în mod voit resemnarea. Acțiunea sa puternică, acțiunea sa de prefacere și de însuflețire, face din credință un factor de progres individual și un important factor de progres social, colectiv. Societatea este un produs al credinții și trăiește prin ea. Făcând această afirmare, suntem departe de orice închîpuire, fiindcă în mod netăgăduit, nu există un factor sau un element de viață socială mai hotărâtor și mai important decât voința. Trăgând concluzia logică, putem spune, că o societate care nu crede, dispără. Societatea crede prin indivizii săi, cari o compun.

Dacă aceștia, oricare ar fi numărul lor, sunt necredincioși, societatea suferă, și suferă prin ei. Nereușita acțiunilor societății se datorează lipsei de credință a membrilor ei.

A crede, a crede cu tărie în ceva și în cineva, este un lucru mare, de care adevăr nu ne dăm seama totdeauna și mai ales, nu ne dăm seama tocmai când

trebuie. Credința e o minune de viață creaoare căreia îi adaogă o altă viață mai puternică și mai frumoasă; o viață eroică, de construcție și de succese.

Viața fără credință este o sinucidere ascunsă și inciată, dar sigură. Este în cel mai bun caz un lucru fatal, displăcut și dăunător progresului ființei.

Titerlești, la 8 Noembrie 1936.

N. CIORAN.

LACRIMI...

I.

*In câmp mare veselie,
Că azi dulcea primăvară
Ne-a trimis scumpă solie
Că se'ntoarce iar în țară.*

II.

*Viorele, lăcramioare,
Ghiocelul înflorit
Imbrăcate n sărbătoare
Înainte i-au ieșit.*

III.

*Ies și fluturi și albine
Si-s în toiul veseliei...*

*Voi când vă veți mai întoarce
Dragi ani ai copilăriei?...*

MARIA MUNTEAN.

Vere Gheorghe,

In răvașul pe luna trecută m'am ocupat cu lămurirea sensului psihologic și creștin al noțiunii de libertate. Printre altele, spuneam că libertatea privită în lumenă realității interioare, presupune o disciplină a stărilor de spirit, o înfrâncare a instincțelor negative. Numai subjugând simțurile vom libera spiritul și vom isbuti să ne urcăm nestingheriți pe culmile aspirațiilor creațoare. Necesitatea disciplinei pentru libertate este evidentă; fără disciplină, omul devine robul propriilor sale capriciilor.

Libertatea și disciplina s'au împăcat într'o sferă mai înaltă, spune filozoful Förster.

Cu privire la sensul acesta de înțelegere al libertății aş avea de adăogat încă o mulțime de alte amănunte. Socotesc însă că nu-i locul să mă întind prea mult la vorbă, aşa că-mi propun să trec mai departe și să-ți deslușesc sensul îndeobște cunoscut al libertății și anume îți voi scrie câteva rânduri despre libertatea de manifestare a individului în societate sau, în alți termeni, despre libertatea individuală.

Dintru început, socot de trebuință să facem o remarcă: libertatea individuală nu poate dăinui fără o libertate lăuntrică desăvârșită a fiecărui individ în parte. Si adevărul acesta nu îngăduie desmîntire.

O întâmplare petrecută în chiar țara noastră te va lămuri mai bine.

Pe vremea când țiganii erau încă robi pe moșile boerești, poetul nostru Vasile Alexandri, a găsit cu cale să curme această stare de robie, liberându-și toți țiganii de pe moșia părintească.

Intr'o scrisoare către prietenul său Ion Ghica, marele poet scria despre acest eveniment:

„Frumoasă zi a fost aceia când, din balconul casei dela Mircești, am declarat țiganilor adunați, că sunt liberi! Că nu li se vor mai lua copii pentru a fi crescuți și deprinși ca servitori în casa boerească, și că

pot să meargă unde le place, fără împiedecare din partea nimănui".

"Surprinderea lor s'a manifestat printr'o exclamare sălbatecă și bucuria lor prin o mie de sărituri deșanțate ca oameni mușcați de tarantelă. Vre-o trei bâtrâni însă au început a plângere și a-mi zice:

"Stăpâne, stăpâne, ce ți-am greșit, ca să ne urgi-sești astfel, păcătoșii de noi!... ne faci slobozi?... Cine o să ne poarte de grije de azi înainte?... Cine o să ne hrânească, cine să ne îmbrace, cine să ne cunune, cine să ne îngroape?... Stăpâne, nu te îndura de noi și nu ne desparte de mila Măriei tale!..."

"Vorbe deșarte pentru mulțimea ce intrase în paradoxul beției!... Toți părăsindu-și bordele, plecară, a doua zi cu tot avutul lor, ca să meargă... Unde?... Nu o știau nici ei, dar se porniră ca să calce peste orizon și să afirme dreptul lor de oameni liberi... Laia se opri la cea dintâi crâșmă, pentru ca să cinstească în sănătatea cuconășului, apoi se opri la a treia pentru ca să boteze cu vin *libertușca*; apoi la a patra, pentru ca să guste dacă rachiul *liber* e mai bun decât celalt, etc. etc.; și astfel au dus-o într'una până ce, bându-și până și căciulile și apucându-se de furturi, au ajuns în închisorile dela Roman, dela Piatra și dela Bacău.

Peste șase luni s-au întors cu toții la Mircești, goi, bolnavi, morți de foame, înghețați de ger și au căzut în genunchi, cu rugămîntea că să-i primească iar robi *ca în vremurile cele bune*, după cum spuneau ei..."

Iată, vere Gheorghe, un fapt mărunț care spune multe.

In tot cazul, ceiace se cade să reținem este ca temelia libertății de manifestare a indivizilor într'un stat, trebuie să fie clădită pe stânca unei desăvârșite libertăți morale și creștine.

Soarta libertăților dobândite prin revoluția franceză dela 1789, ne poate servi drept pildă.

Dar despre toate acestea voi reveni în răvașul viitor.

Până atunci îți zic: să auzim de bine. V. G. C.

Doină, doină...

I. Dorul.

Doina este cea mai splendidă și totodată cea mai caracteristică expresie a sufletului românesc. E ruptă din inima noastră și de aceea nicăieri nu ne găsim mai bine ca în cuprinsul ei.

Doina e un fel de zid al Ierusalimului, nematerial, ferecat în note pline de sbucium și în fața căruia poporul nostru și-a găsit deplină alinare.

Poate pentru că prea amărâtă a fost pânea Românilui, prea multă sălnicie a îndurat neamul acesta de opincari și prea puține inimi deschise la năcazuri a găsit în cei care l-au oropsit și l-au biciuit. Poate pentru toate acestea, doina e atât de a noastră, atât de românească.

În ea ne-am turnat sufletul, întreg, limpede ca un strop de lacrimă. De aceea doina e curată ca o spovedanie. Notele ei aci monotone, aci viforoase, aduc a rugăciune, a rugăciune tristă și furtunoasă, răscolută din afunduri de suflet.

Ei i-a adus opincarul nostru, jertfă: dorul și năcazul, dragostea și urâtul.

Privită în întregimea ei, doina ne apare deci, ca expresie intim românească, ca element caracteristic obștei noastre.

Totuși, cum spuneam altădată într'un articol tot din „Stâna”, apropiindu-te de ea distinge nuanțe care variază dela regiune la regiune, dela munte la șes, dela o ocupație la altă ocupație.

Aștel, în doina câmpeanului cu cer uniform, cu lumină egal revărsată, sentimentele sunt redate domol, fără zigzaguri.

Omul de șes, trăitor în acelaș mediu puțin schimbător, cu viața lui sedentară legată de plug și de brazdă, nu poate cunoaște sau, mai bine zis, nu i-se dă ocazia unei descătușeri totale a sentimentelor sale, ca o ava-

lanșe de munte; pe când omul de munte, păstorul în special, liber trăitor printre elementele naturii, martor trecătoarelor frumuseți ce-i îmboldesc înima, veșnic călător și prin urmare totdeauna în cumpăna depărtării de cei, cari îi sunt dragi, a gustat din plin din sbumul curgerii prăpăstioase a sufletului, pe care și-l-a revărsat spre ușurare în cântecul său, în *doină*.

Astfel, *doina* ciobanului apare ca un plai de munte: aci cu suișuri ce-ți opresc răsuflarea, aci cu virogi umede și triste, aci cu creste din vârful căroră îți vine să deslănțuești chiote.

Mai ales sentimentul de dor, această stare sufletească, care nu se poate prinde în chingă unei definiții, oricât ar încerca cineva să facă, e întâlnit prea adeseori în cântecul nostru, al muntenilor, și e redat cu gîngășia și măestria icoanelor săpate în lemn.

Frundză verde lemn Domnesc

Mult to' stau și mă gâñesc

De dor cum să mai trăesc.

E dorul care roade sufletul asemenea flăcării ce topește ceară. Sau aicea:

Tu te duci bade sărace

Io cu doru' tău ce-oi face?

S-ar părea la prima vedere, că dorul din aceste ultime versuri, nu e altceva decât dragostea, căreia feciorul sau fata, din nevoia unei spiritualizări sau, mai bine zis, a unei purificări a acestui sentiment obștesc, i-a găsit un alt termen drept nume.

Vom vedea însă din cele ce urmează, că această primă constatare, e puțin intemeiată.

Astfel versurile:

— *Une te duci dorule?*

— *La voi puișorule?*

— *Da la noi la ce mai vii*

C'o venit urâtu'ntâi

Și s'o pus la căpătâi!

Sau :

*Nu da Doamne nimănuí
Ca mie și codrului.
Codrului i-ai dat smicele,
Mie mi-ai dat dor și jele;
Codrului i-ai dat stejar
Mie mi-ai dat dor și-amar.*

In care se distinge diferitele nuanțe pe care le ia dorul. De unde în primele citate din acest grup, se realiza un fel de personalizare a dorului, — tovarăș căruia î se destăinuiește dragostea neîmplinită, fără a fi el însuși dragoste — în ultimele citate, dorul e pus alături de cele două elemente adeseori întâlnite în cântecul Românului, jalea și amarul, fără a fi prin aceasta jale și amar.

Dorul e din toate câte ceva și totuși e independent. Are ceva și din dragostea neîmplinită și din jalea bătăturii părăsite și din amarul unei vieți necăjite.

El însuși, e rotund, e dor, e expresie intim-românească ca și *doina*.

Dorul se naște odată cu depărtarea, odată cu pasul făcut spre zare. Nu poți spune că îi-e dor de ceva ce ai, ce e lângă tine, ce poți atinge. Astfel nu poți spune că îi-e dor de ochii cari se uită la tine; de cetina brațului sub care șezi; de potecul pe care-l calcă.

Ti-e dor de ceva ce e departe, dincolo de zare, dincolo de tine. Ti-e dor numai de ce simți, că e departe.

Oare nu asta însemnează numele acelui „deal cu dor“, până unde mergeau poinărițele cu bărbății lor ca să-i petreacă în drumul lor către Țară? Din creasta acestui deal începea să crească depărtarea și se naștea dorul.

Și orice deal, în vârful căreia te oprești pentru a-ți infunda ochii încă odată în lumina care-ți învăluie satul, muntele, partea de suflet ce-ți rămâne, îl poți numi „cu dor“, căci dela el se ncepe cumpăna depărtării în care intri.

Cum să nu cunoască ciobanul nostru viforul dorului, când trece peste atâtea dealuri cu dor și peste fiecare, de-atâtea ori!

Cântecul lui, doina lui, fie îngânată în lemnul flueri sau al cavalului, fie deslănțuită în cuvinte muiate în melodie și tristețe, e plină de dor. E plină de acest sentiment pe care nu ni-l pricep străinii și mai ales pe care inimile lor nu pot să-l încapă.

Mag, 16 Decembrie 1936.

I. MĂNIȚIU.

RĂSAI LUNĂ, RĂSAI SUS.

*Răsai lună, răsai sus
Și du-i dorului răspuns,
Că pi icea cum trăesc
Și cu doru ce pătesc.
Ce pătesc și cum mă bat*

*To' ca un câne turbat.
Mare-i noaptea și nu dorm
To' mănvârtiu și măntorn,
Ca peștele'n apă lină
Ca omu'n țară străină.*

SĂRACĂ INIMA MEA.

*Săracă inima mea
Iară 'ncepi a mă durea.
Nu mă doare de durere
Mă doare de dor și jele;
Nu mă doare de durut
Ci mă doare de dor mult.
Inimă di ce nu mori
De năcaz, de multe ori?*

*Inimă di ce nu zaci,
De năcazul care-l tragi?
Inimă de putrăgai,
N'am cuțât ca să te tai!
Putrăgai, putrăgăios,
Ce stai badio mărios?
Putrăgai, aprinde-te,
Bădiț desmănie-te!*

DU-TE DOR...

*Du-te dor în țări puștii
La mine să nu mai vii.*

*Du-te dor cu ștelele
Nu-mi mai amări zâalele!*

Din „Grai și Obicei din Poiana-Sibiului“.

I. MĂNIȚIU.

Îndrumări și povetă

Ion Șerb-Muntenuțu, Poiana-Sibiului.

Ascultând de cererile mai multor oieri consăteni ai mei și în credința, că cele ce urmează folosesc tuturor oierilor, mă voi săili să arăt cauzele, care provoacă dospirea brânzei telemea.

Dospirile sunt mai multe și motivele felurite.

Se dospește telemeaua, când se dă cheag laptelui prea cald, din cauza, că mănâncă oile prin torini căpriță; când laptele e murdar, adeca muls în găleți spălate nu bine sau închegat în vase rău curățite, când tejgheaua, capacele și pânzele în care se lucrează brânza nu sunt spălate și curățite bine și din cauza căldurilor prea mari; dar, se dospește și în timpul răcoros, chiar și iarna când se hrănesc oile cu borhot de sfeclă.

Dospirea se poate constata curând după ce s'a făcut brânza sau cel mai târziu până în timpul când se pune în butoaie.

Pe lângă felurile de dospire mai sus înșirate mai avem și o dospire normală, adeca naturală cum i-am spune, care produce multor lucrători nedumerire știind că toate cauzele de mai sus au fost înlăturate. Această dospire normală se face și când telemeaua a fost lucrată în cele mai bune condiții. Așezată fiind brânza în butoaie și stând astfel ea fermenteză; adeca în câteva zile îi vine de scade, își capătă un gust bun și dacă tăiem o bucătă, vedem, că are niște găurele rare și rotunde. Acest fel de dospire vine dela sine și precum fermenteză vinul și alte produse la fel se întâmplă și cu brânza telemea.

Ca brânza să nu se dospească din cauza cheagului, trebuie să întrebuițăm cheag proaspăt și bine îngrijit la loc uscat și dacă e făcut din rânză să fie păstrat în cea mai mare curățenie, bine sărat și pus apoi potrivit în lapte ca să nu se închege mai iute ca într'un ceas.

Este absolută nevoie ca fiecare lucrător sau lucrătoare să aibă un termometru de care să se folosească la încălzitul sau răcirea laptelui, după împrejurări, știut fiind, că laptele din care se face telemeaua trebuie să aibă în timpul verii o căldură de 27—28 grade Celsius. Bine înțeles la munte sau când vara e răcoroasă și toamna când este frig peste tot, laptele trebuie să aibă o căldură de 31—33 grade Celsius.

Pentru a nu se dospi brânza din cauza torini, căprietei și sfecelor cel mai bun lucru este să nu se hranească oilă cu nutrețurile amintite. De notat este că dacă se face altfel de brânză spre exemplu de burduf, care se lucrează stoarsă de zer, nutrețurile de mai sus n'au efect asupra ei.

În vorba de curătenie se va recunoaște, că în multe părți ea lasă foarte mult de dorit!

Mulți întrebuițează găleți de lemn, pe care le spală de multe ori strungarul. Unii au obiceiul de lasă în găleții câte 1—2 kg. apă, ca să nu se descheie. Le acață cu apă în ele de comarnic, unde stau aşa până aproape seara, când se mulg oilă. Mulți dintre mulgători nici nu aruncă apă din ele, din ce motive nu știu și mulg peste ea, peste acea apă încerită și cu miros neplăcut și chiar dacă o aruncă fundul găleții este deja infectat de serbezeală, în care caz oare ce putere mai are acea brânză să nu se dospească, cu atât mai mult când se mulge în 7—8 sau chiar mai multe găleți neîngrijite.

Eu recomand găleți de tablă sistem „trocăresc” cu apărătoare pentru a nu se stropi mulgătorii pe haine. Sunt higienice și durabile. Se spală ușor și se pot pune oriunde fără apă în ele.

Tejgheaua, capacele, pânzele și vasul de închegat trebuie spălate și opărite cu apă, nu cu zer cum fac unii și în fiecare zi.

Pentru ca brânza să nu iese băloasă să se întrebuițeze totdeauna pânze curate și saramura să nu fie făcută cu apă prea rece.

În Dobrogea și pe câmpii, unde vara sunt călduri mari, se va lucra totdeauna în localuri din zid de

piață, peste al căror acoperiș se vor pune cât mai multe buruieni, ca să nu pătrundă căldura.

Adevărat este, că brânza dospită din cauza căldurii își mai revine când se răcorește.

De încheiere amintesc, că la fabricarea brânzeturilor se cer a fi îndeplinite o mulțime de cerință, dacă este în intențiunea oierilor să prezinte pe piață brânza care se cere.

Laptele să fie muls curat, cu mâni curate și sănătoase, predat apoi cu cinste și curat acelora, cari sunt chemeți a-l transforma în fel și fel de brânzetură.

Oieritul de azi nu se mai poate și nici nu trebuie să se mulțumească cu ceeace se făcea acum zeci și sute de ani.

El cere oierilor pe lângă însușirile specifice lor și multe cunoștințe, căci să se știe oieritul este o vorbă și complicată știință.

Produsele din laptele oilor sunt foarte căutate și bine plătite, dacă sunt pregătite curat și cu gust. Pe bucate rele nu-și aruncă nimeni banii munciți.

Oieri trebuie să înțeleagă acest adevăr și ca urmare se vor sili a face brânză de calitate, indiferent de cantitate.

Păstorul

— Păstorel cu mică turmă,
De ce plânsu-ți nu se curmă?
— Cum n'ar plângé cel ce-i brav
Și trăește ca un sclav.

Păstorele, iți spun iară:
A ta gintă o să piară,
Dacă voi nu vă uniți
Și organizați să fiți!

— Cât vor fi Carpații munte,
Tot atât și mai de frunte
Vom fi gintă pe pământ,
Căci e scris de Domnul Sânt.

A Oierilor unire
Îi va duce la mărire...
Ah! și cred în visul meu
Pecum cred în Dumnezeu.

Titerlești Mehedinți

FLORICA N. BRĂTIANU.

Bolile oilor.

În legătură cu unele boli ale oilor descrise în „Calendarul oierilor”, ţin să-mi spun și subsemnatul părerile bazate pe experiența unei vieți întregi.

Căpiala. Noi, oierii credem, că oile capătă această boală trăgând pe nas praf din fecalele cânilor.

La oile cele bune, care n'au muci se urcă până la creer, unde se aşează la stânga, la dreapta sau deasupra creerului, până aproape de cefă.

La cele mai slabe, se oprește de muci și nu se mai urcă, ba din contră se scurge jos cu ei.

Am scos beșica, am cusut pielea, care s'a vindecat dar fost-a oaie bolnavă n'a mai trăit decât un an, din cauza, că golul din creer n'a mai crescut. Oaia nu s'a mai învărtit, dar a rămas proastă.

Estrioza (Careții). Strănutul oilor. Larvele, care produc această boală sunt ca și carii, cari mănâncă lemn. Această boală o capătă oile în verile secetoase, când păscând trag pe nas praf (colb). Nu ajung până la creer, și prin strănut oile aruncă viermii afară.

Strongiloza. Guși și sop. Gușile se află în plămânul alb, în vinele groase. Gușile sunt niște fire albe subțiri ca ața în lungime de 5—6—10 cm. Acestea le capătă din apă rea de beut. În bălțile Dunării le capătă și iarna, când plouă pe locul negru, înghețat.

Sapul se află în *mațul orb*. Se ia din apă și anume din apă caldă, stătută. Această boală e cauzată de niște viermi roșii de 2—3—4 cm. lungi.

Gălbinarea. Această boală se cunoaște pe ochi, Oierii le tăiem oilor pielita cafenie, care acoperă ochii și pe care o observăm când ii linem deschiși. Pisăm rădăcină de stevie (șteghie) și o dăm cu lapte pe gâtul oilor bolnave.

Microbii gălbinařii se găsesc în canalul dintre fiere și burduhan, acela prin care se hrănesc mamiferele înainte de-a da fătul în viu.

NICUNAR.

Pagina „Uniunii Oierilor din întreaga țară”

In Monitorul Oficial Nr. 117 din 24 Mai 1937 a apărut decretul de valorificarea lânei producția 1937.

El este următorul:

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

CAROL AL II-lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La întări de față și viitor sănătate;

Asupra raportului președintelui Consiliului Nostru de Miniștri și ministru de interne și ai ministrilor Noștri, secretari de Stat la Departamentul Justiției și ad-interim la Departamentul Agriculturii și Domeniilor și la Departamentul Cooperăției sub Nr. 118.265 din 22 Mai 1937,

Văzând Jurnalul Consiliului Nostru de Miniștri Nr. 1.252 din ședința dela 17 Mai 1937,

In temeiul decretului nostru Nr. 1.143 din 1935, ratificat prin legea publicată în Monitorul Oficial în Nr. 92 din 17 Aprilie 1935, cât și al art. 14 din legea promulgată prin înaltul decret regal Nr. 1.696, publicat în Monitorul Oficial Nr. 76 din 1 Aprilie 1937,

Am decretat și decretăm:

Art. I. Nimeni nu poate cumpăra lână indigenă cu prețuri mai mici decât cele stabilite prin decretul de față, anume:

Lână merinos, 92 lei pe kg.

Lână spancă, 82 lei pe kgr.

Lână țigae, 75 lei pe kgr.

Lână țigae de Cadrilater, 62 lei pe kgr.

Lână turcană albă, 45 lei pe kgr.

Lână turcană neagră, 41 lei pe kgr.

Lână codină, 38 lei pe kgr.

Centrala cooperativă de producție, aprovizionare și valorificare agricolă (Cecopava) și Uniunea sindicatelor agricole, prin unitățile cooperative, prin Uniunea oierilor, prin Sindicalele de creșterea oilor și prin Sindicalele agricole, vor putea cumpăra lână la un preț mai mic cu 250 pe kgr., decât prețurile de mai sus

Din această diferență de preț, un leu se va vărsa Ministerului Agriculturii și Domeniilor în vederea creării unui fond pentru îmbunătățirea rasei oilor, pentru înființarea și susținerea de școli de ciobani, de stâne model, subvențiuni Sindicatelor de creștere, etc.

Din suma rămasă de 1.50 se va da Cecopavei sau Uniunii Sindicatelor agricole un comision de 0.50, iar restul se va distribui organizațiilor prin a căror mijlocire s'a făcut cumpărarea.

Art. II. Cecopava și Uniunea sindicatelor agricole vor cumpăra lâna, prin organele stabilite la Art. I, direct dela producători și în cantitățile rezultate din producția lor proprie.

Art. III. Fabricanții de postavuri, stofe de lână, pături, tricotaje etc., își vor procura lâna indigenă cu prețurile minimale fixate mai sus, pe bază de contracte ce vor încheia cu Cecopava sau cu Uniunea sindicatelor agricole, în condițiunile fixate de comisiunea prevăzută la art. 4.

Contractele se vor încheia până la data de 10 Iunie a fiecarui an.

Contractele încheiate, pentru perfectarea lor, vor trebui să aibă aprobarea Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Art. IV. Pentru fixarea condițiunilor contractelor, cât și pentru soluționarea definitivă a diferențelor ce s-ar ivi cu prilejul executării lor, se instituie o comisie compusă din:

Un delegat al Cecopavei, un delegat al Uniunii oierilor, un delegat al Uniunii sindicatelor agricole, un delegat al fabricelor de postav și un delegat al Ministerului de Agricultură, care va lucra sub președinția ministrului cooperăției.

Art. V. Importul lânei brute de orice calitate, al zdrențelor și al oricărora alte materii prime ce intră în fabricația stofelor, postavurilor, tricotajelor, etc., se face numai cu autorizarea Ministerului de Agricultură și Domenii și numai de către fabricanții de stofe, postavuri etc. din țară, care vor prezenta certificatul Cecopavei sau Uniunii sindicatelor agricole, dovedind că a încheiat cu aceste organizații contracte pentru cumpărarea lânilor indigene și a îndeplinit toate obligațiunile rezultând din aceste contracte.

Art. VI. Nu vor fi admisi la licitații și nu vor putea, sub nici o formă, contracta furnituri de ștofe, postavuri, pături, tricotaje de lână, etc., pentru stat sau pentru instituțiunile puse sub controlul Statului, decât fabricile care vor face dovada, prin cer-

tificatul eliberat de Ministerul de Agricultură și Domenii, că și-au procurat lână indigenă prin Cecopava sau Uniunea sindicatelor agricole la prețurile minime fixate conform art. I. al prezentului decret.

Art. VII. Contravenienții la dispozițiunile prezentului decret se vor pedepsi la prima abatere cu amendă dela lei 5.000 până la 100.000, iar în caz de repetare a abaterii, cu o amendă dublă și inchisoare dela 1—15 zile. Amenda va avea întotdeauna un caracter penal, ea putând fi transformată în inchisoare în caz de insolvabilitate a infractorilor.

In cazul când infracțiunea a fost comisă în numele unei societăți de către cel ce sunt însărcinați în virtutea unui titlu oarecare cu direcțiunea, administrația sau reprezentarea acelei societăți, în afară de pedepsele personale ce vor fi aplicate, în conformitate cu dispozițiunile de mai sus, celor reprezentanți sau însărcinați, societatea va fi și ea condamnată la o amendă civilă dela 3—5 ori cuantumul amenzii aplicate reprezentanților sau însărcinaților acestor societăți.

Art. VIII. Contravențiunile prevăzute în prezentul decret vor fi constatare prin proces-verbal de către membrii parchetelor, poliției, jandarmi și ofițeri de jandarmi rurali, directorii serviciilor agricole județene, inspectorii administrativi ai Ministerelor de Agricultură și Domenii, Finanțe, Industrie și Comerț, de pretori, medicii veterinari din Serviciile Statului și funcționarii publici delegați de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor. Procesul-verbal va arăta natura și circumstanțele infracțiunii, timpul și locul unde au fost săvârșită, precum și indicile ce ar veni în greutatea celor presupuși culpabili; în el se va indica judecătoria de ocol respectivă, localitatea unde se află această instanță, ziua și ora la care presupusul culpabil urmează să se prezinte pentru judecată, atrăgându-se atenția că o altă citație nu va mai primi dela instanță.

Copie de pe procesul-verbal, certificată de către organul constatator, se va da infractorului sau reprezentantului său; dacă acesta refuză să primească sau nu este de față, se va face mențiunea de aceasta în procesul-verbal de constatare. În acest din urmă caz, judecătoria, primind procesul-verbal de contravenție, fixează termen de judecată, trimité imediat cîtația pentru infășăre la un termen ce, în nici un caz, nu va fi mai îndepărtat de 15 zile dela data înregistrării lui la instanță.

Procesele-verbale întocmite de către agenții arătați mai sus investesc instanța de judecată și fac deplină dovadă în justiție până la înscrierea în fals, pentru toate constatările ce conțin.

Art. IX. Infracțiunile prevăzute în acest decret se judecă în primă și ultimă instanță de către judecătoria de ocol a locului unde s'a comis infracțiunea, fără drept de opoziție, ci numai cu recurs la tribunalul locului. Termenul de recurs este de 5 zile dela pronunțare, când infractorul a fost prezent, sau 5 zile dela comunicare, când hotărârea s'a dat în lipsă.

Recurentul este obligat ca prin petiția de recurs, sub pedeapsă de nulitate al recursului, să-și aleagă un domiciliu în orașul de reședință al tribunalului respectiv, să arate motivele de recurs, precum și să alăture cererii atât toate actele de care înțelege să se servească în instanță, cât și recipisa de consemnarea sumei la care a fost condamnat.

Judecata va avea loc întotdeauna de urgență și cu precădere.

Comunicarea sau citarea, când va avea loc, se va face pe calea administrativă la domiciliul contravenientului, dacă are un domiciliu real sau ales cunoscut, în caz contrar prin publicarea extractului cărții de judecată sau a citației în Monitorul Oficial.

Art. X. Agentul care a dresat procesul-verbal este dator să-l înainteze în termen de 48 ore judecătoriei competente, care va judeca pricină la data fixată prin însăși procesul-verbal constatator al infracțiunii sau va fixa termen de judecată în cazul arătat în alin. 2 de sub art. IV.

In caz de cerere a părții, fie pentru lipsă de apărare, fie pentru orice motiv, judecata nu poate acorda decât un singur termen, care nu poate fi mai îndepărtat de 10 zile dela acordarea lui.

Art. XI. Recursul contra cărții de judecată se depune la grefa judecătoriei.

In termen de 3 zile dela înregistrarea recursului, judecătoria este obligată să-l înainteze tribunului local, care va fixa termen de judecată pentru cel mai târziu 15 zile dela primirea lui la tribunal. Emiterea citației și înmânarea ei se va face în modul arătat la art. IV și V. alineatul ultim.

Agenții administrativi, în toate cazurile, vor face înmânarea citațiilor sau a comunicărilor de îndată ce le-au primit și vor înainta dovada în 24 ore dela înregistrarea citației sau a comunicării. În cazul când survine achitarea după casare, recipisa de

consemnare se va restitu depunătorului de către judecătorie cu viza necesară pentru restituirea sumei depusă la facerea recursului.

Ministerul de Agricultură și Domenii poate figura prin reprezentanții săi în ambele instanțe pentru a susține contravențiunea, de asemenei este în drept a face recurs în contra cărții de judecată în termen de 5 zile dela comunicarea hotărârii judecătoriei.

Judecătoriile de ocol vor comunica Ministerului de Domenii, prin tablou lunar, soluțiunea dată contravențiunilor la acest decret.

Art. XII. Instanțele judecătorescă vor putea anula procesele verbale pentru vicii de formă.

Art. XIII. Amenzile prevăzute în prezentul decret se înceasă conform legii de urmărire și percepere a veniturilor publice, ele vor forma un fond special care va fi pus la dispoziția Ministerului Agriculturii și Domeniilor pentru a servi la îmbunătățirea rasei oilor.

Art. XIV. Președintele Consiliului Nostru de Miniștri și ministru de interne și miniștrii Noștri, secretar de Stat la Departamentul Justiției și ad-interim la Agricultură și Domenii și la Departamentul Cooperației, sunt însărcinați cu executarea dispozițiunilor din prezentul decret.

Dat în București, la 22 Mai 1937.

CAROL

Președintele Consiliului de Miniștri
și ministru de interne

Gh. Tătărescu.

Ministrul cooperației

M. Negură.

Ministrul justiției și ad-interim la
Departamentul Agriculturii și Domeniilor

V. P. Sasu.

Ministrul finanțelor

M. Cancicov.

Ministrul industriei și comerțului ad-interim

R. Franasovici.

Nr. 2.311.

Jurnal al Consiliului de Miniștri

Consiliul de Miniștri, în ședință sa dela 17 Mai 1937,

Luând în deliberare referatul d-lui ministru al agriculturii și domeniilor Nr. 115.094 din 17 Mai 1937;

Având în vedere art. 7 din decretul regal Nr. 1.143 din 1935, ratificat prin legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 92 din 18 Aprilie 1935, cât și art. 14 din legea promulgată cu decretul regal Nr. 1.696, publicat în Monitorul Oficial Nr. 76 din 1 Aprilie 1937,

Decide :

Art. I. Aprobă proiectul de decret prin care se stabilesc atât prețurile minime de vânzare ale lânei indigene, cât și sancțiunile ce se vor aplica în contra celor ce nu vor respecta dispozițiunile cuprinse în el, autorizând pe d-l ministrul al agriculturii și domeniilor de a-l supune Inaltei semnături a Maiestății Sale Regelui.

Art. II. D-l ministrul al agriculturii și domeniilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor de față.

Gh. Tătărescu, V. P. Sasu, M. Negură, Dr. I. Costinescu, V. Iamandi, R. Franasovici, Mircea Cancicov, I. Nistor.

Nr. 1.252.

In legătură cu decretul de mai sus, de care am luat cunoștință la încheierea revistei, ținem să facem în numele „Uniunii oierilor din întreaga țară” următoarele constatări sumare, rezervându-ne dreptul ca în numărul viitor al revistei să revenim și să desbatem pe larg întreaga problemă, astfel cum ea a fost pusă de Uniune și cum rezultă din decret, începând dela 17 Martie 1937, când a fost prezentat memoriul Uniunii d-lui ministrul al cooperăției Mihail Negură, și să dăm îndrumările ce credem de lipsă pentru orientarea oierilor noștri.

Constatări:

1. S'a intocmit întâi un decret de valorificare de către Ministerul Cooperăției, care a fost desmințit și care era altul decât cel prezent intocmit de d-l ministrul al agriculturii și domeniilor.

2. Nu s-au fixat chiar prețurile cerute de Uniune.

Tabloul de mai jos va lămuri complet pe toți oierii :

Soiul lânii	Prețurile fixate pe kg. în anul 1936	Prețurile pe kg. cerute de Uniune oierilor pînă producia 1937	Prețurile fixate de kg. prin decret	Cu cât s'a fixat mai puțin	Cu cât s'a urcat prețurile față de anul trecut 1936
	Lei	Lei	Lei	Lei	Lei
Merinos	66	95	90	5	24
Spancă	60	87	82	5	22
Țigaiie	55	80	75	5	20
Țigaiie de Cadrilater	45	62	62	—	17
Turcană albă	33	55	45	10	12
Turcană neagră	30	51	41	10	11

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ a mai cerut ca să nu se mai aleagă codină, pentru a nu mai fi șicanați oierii cu ea.

Prin decret s'a fixat pentru codină lei 38 de kgr.

3. Cererea „Uniunii oierilor din întreaga țară“, ca associație profesională curat românească și cu program de activitate oierescă bine stabilit, de a fi încredințată singură cu valorificarea lânei — cum just este — n'a fost luată în seamă.

4. Față de anul trecut au fost urcate prețurile minimele *cam cu o treime* la toate soiurile.

5. Prețurile fixate nu sunt în raport cu cele ale ștofelor, postavurilor și altor fabricate de lână, nici cu cheltuielile de producție, precum nici cu suferințele ce îndură oierii și cu tot felul de greutăți și lipsuri cu care luptă, sunt însă totuși aproape satisfăcătoare.

6. Lupta „Uniunii oierilor din întreaga țară“ n'a fost zadarnică, ea a dat și roade frumoase: Pentru prima dată se amintește în mod oficial de „Uniunea oierilor“, care are un reprezentant în comisia instituită prin art. IV. al decretului; s'au urcat prețurile și dacă oierii se vor strângă tot mai solidari în jurul ei și alte multe probleme oierești care așteaptă să fie rezolvate, inscrise fiind în programul Uniunii, vor fi favorabil soluționate, căci oierii sunt o mare forță de care trebuie să dea dovadă în orice imprejurări.

Risipiți ne pierdem, uniți stâncă trăim!

I n d r u m ă r i :

1. Se va ține seamă, că prețurile fixate prin decret sunt *minimele*; prin ceeace se înțelege, că sub aceste prețuri nimenei nu poate cumpăra nici un fel de lână.

Cu prețuri mai mari poate cumpăra și vinde oricine.

2. Oierii nu sunt obligați a-și vinde lâna cu prețurile fixate, ceeace însemnează, că dacă nici unul nu și-ar vinde-o, de bună seamă prețurile s'ar țrca, căci cum am mai spus: fabricanții nu vor opri mașinile, nici vor da drumul lucrătorilor.

3. Lâna țigaiie, șpancă și merinos se va vinde toată — credem — fabricanților din țară, care au nevoie de aceste soiuri de lână.

O însemnată cantitate din lâna țurcană neputând fi întrebuințată în țară — cum susțin fabricanții — va trebui să fie exportată.

4. După ce se va ține ședința comisiunii pentru fixarea condițiunilor contractelor — care nu mai poate întârzia — „Uniunea oierilor din întreaga țară” va organiza cumpărarea, pentru fabricile din țară, a lânii țigai, spancă, merinos și cantitatea de lână turcană de care au nevoie o parte din fabrici.

Oieri să fie răbdători și să nu-și angajeze lâna sub nici un motiv altora, ci numai delegaților „Uniunii oierilor din întreaga țară” cari vor fi provăzuți cu legitimații date și semnate de Uniune și cari vor lucra sub supravegherea Uniunii și după îndrumările date de ea.

Delegații Uniunii vor cerceta pe toți oieri, oriunde sunt ei. Pentru orice eventualitate e bine, ca fiecare oier sau târlă să scrie o carte poștală pe Adresa Uniunii în care să arate cantitatea de lână de vânzare, soiul și locul unde se găsește.

Unde sunt reunii de oieri aceștia vor întocmi tablou de toți oieri, soiurile de lână și cantitatea.

Nici închipui nu ne putem, că se vor găsi oieri, cari să-și vândă lâna prin oricine altul decât „Uniunea oierilor din întreaga țară”.

Orice abatere este egală cu trădarea!

5. Atragem luarea aminte a oierilor cari au lână turcană să fie atenți la vânzare și până după ședința comisiunii de care aminteam să stea pe loc.

O spunem aceasta având în vedere faptul, că lâna turcană se deosebește în oarecare măsură una de alta și dacă pentru o calitate mai inferioară din acest soiu se poate obține leu 45 pe kg., de bună seamă pentru cea mai bună și curată, se vor căpăta prețuri mai urcate în raport cu calitatea, precum și drept este.

Chiar deacea s'a fixat prețul cel mai mic, avându-se în vedere că acest soiu de lână diferă, nu e uniformă, adecă aşa cam la fel la fir, cum este spre exemplu lâna țigai.

Avem credință, cum am mai amintit, că o bună parte din lână turcană albă și neagră se va duce la export, ceeace va avea drept urmare o oarecare urcare a prețului.

„Uniunea oierilor din întreaga țară” a cerut să i-se dea el singure dreptul de a face export, în care caz ea va plăti prețurile de export.

6. Cei cărora li-se oferă prețuri peste cele *minimale* statuite prin decret, vor chibzui singuri ce au de făcut.

7. „Uniunea oierilor din întreaga țară“ roagă pe toți oierii să-i aducă la cunoștință orice abateri dela decret, pentru că ea să poată lua măsurile cari se impun pentru apărarea oierilor.

8. Ceice au lipsă de lămuriri să se adreseze cu toată încrederea la Uniune, care le stă bucuros la dispoziție.

9. Fiecare oier este rugat să facă cunoscute cele de mai sus tuturor oierilor cu cari se întâlnește, ca fiecare să știe ce are de făcut.

Este aceasta o datorință frătească!

10. *Nici un singur oier să nu se grăbească și să nu-și peardă răbdarea!*

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ este la datorie și vechie, cum toți oierii pot să constate cu bucurie și mandrie.

Dela felul cum oierii vor înțelege să dea ascultare întocmai celor de mai sus depinde în covârșitoare măsură succesul acțiunii „Uniunii oierilor din întreaga țară“.

După cum s'a scris în numărul pe Aprilie al revistei „Uniunea oierilor din întreaga țară“ a înaintat guvernului și dlor minистri de interne, agricultură și domenii căte un memoriu, cu prințând dezideratele oierilor în legătură cu problema pășunilor, care formează prima condiție de viață a oieritului românesc.

Ca răspuns la acea adresă Uniunea a primit din partea ministerului de interne, direcția pășunilor următoarea adresă:

Domnului

Președinte al „Uniunei oierilor din întreaga țară“

Poiana-Sibiului

Jud. Sibiu

Urmare membrului Dvs. înregistrat la No. 4093/937, avem onoare să vă face cunoscut că, să intervenit pe lângă prefecturile de județ, Ministerul Agriculturii și Lucrărilor Publice, în privința cererii Dvs. pentru autorizarea pășunatului oilor în izlazurile comunale disponibile, după satisfacerea necesităților locale de pășunat, în golurile și tăieturilor de munte, iar toamna, iarna și primăvara și în pădurile propriu zise, în băltile și rezervele Statului, cât și zonele drumurilor și șoseelor.

Ministru: *Bârcă*

Director: *Ionescu-Dârzu*

„Nedeia“ din „Poiana Muierii“.

Din vechi timpuri oierii din munții, cari formează masivul „Parângului“, cei din munții Lotrului și Latorișei se întâlnesc în ziua de 24 Iunie a fiecărui an (la Sânzuiene) la „Nedeia“ din muntele „Poiana Muierii“.

Se revăd după trei anotimpuri în această zi de sărbătoare, de prea frumoasă și cinstită petrecere oieri și oierițe din județele: Sibiu, Alba, Hunedoara, Gorj și Vâlcea.

Aerul ozonat, adierea vântului, mirosul plăcut de iarbă murmurul izvoarelor, cântecul de fluier; vârfurile munților cari de multe ori se pierd în nori, văile, stâncile, surbanele, jipul, bradul, fiecare în parte și toate la un loc întăresc puterea de viață, măresc dorul de libertate, *farmecă*.

Sănătatea, vioiciunea, curătenia trupească și sufletească a oierilor, întăresc nădejdea într'un viitor al românilor mai fericit.

La „Nedeia“ dela 24 Iunie curent va lua parte și președintele Uniunii, ca să întâlnească acolo într'o adeverată frățietate oierească pe toți oierii din munții amintiști.

Ziua de 24 Iunie, sărbătoarea *revederii*, este o zi de invierea multor amintiri, o zi de petrecere frumoasă și *demnă de numele oierilor*.

Oi merinos de vânzare.

Se vând prin dl A. Beierleiu din com. Tanț, jud. Arad 300 bucăți oi și berbeci de rasa merinos și vârstă diferită.

50 berbeci țigăi de prăsilă pentru export.

Se caută pentru export 50 berbeci de rasa țigăie, tineri, buni de prăsilă.

A se adresa la Uniune arătând prețul și locul de unde se pot ridica.

Import de berbecuți din Persia.

În vederea unui eventual import de berbecuți de rasa Karakul din Persia, oierii, cari doresc să cumpere sunt stăruitor rugați să se adreseze cu întoarcerea poștei la Uniune.

Prețul unui berbecuț din primăvara aceasta este de Lei 15.000.

Casieria „Uniunii oierilor din întreaga țară” confirmă primirea următoarei sume:

Dela ministerul cooperăției prin dl Nic. Muntean, Lei 4.695.

Oieri ! Uniți-vă, organizați-vă !

Solidaritatea este puterea cea mare, care asigură hotărât izbânda acțiunilor de interes general.

Al 3-lea congres al oierilor se va ține în orașul Câmpulung-Muscel, la 21 Noiembrie 1937.

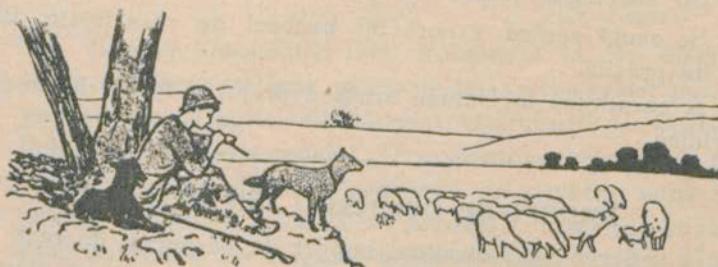
Statutul-tip pentru reuniuni oierești și cel al Uniunii sunt tipărite în broșura „Nouii zări pentru oieri și oierit”, scrisă de N. Muntean, președintele Uniunii.

Reuniunile și toți cari au sume de plată către Uniune sunt rugați să le achite.

Este o mândrie pentru fiecare oier să aibă în casă sau să poarte cu el

„CALENDARUL OIERILOR”

Costă Lei 20—.

INFORMATIUNI

Şi-au plătit abonamentul:

Lei 200.

JUD. SIBIU: Com. Poiana Sibiului: Olariu Constantin 1173.
Văd. Rodean Maria 1193.

Lei 100.

JUD. ARAD: Com. Tanț: Beierleiu Anton.
BACĂU: Iancu Iancovici.
JUD. BRAȘOV: Comuna Baciu.
CLUJ: Dr. A. Teodosiu, profesor.
JUD. CONSTANȚA: Com. Valul lui Traian: Reșit Cadăr.
JUD. IALOMIȚA: Com. Armășești: Ing. Albu Virgil.
JUD. SIBIU: Com. Hașag: Ion I. Dordea inv. dir.
Com. Poiana Sibiului: Muntean Stan 379, Oprean Ion 1253,
Oprean Ioan 381, Vonica Ilie 651, Bozdog Nicolae (Iliuț), Oprean
Traian 1013, Muntean Dumitru 837, Fântână Gheorghe 1193.
SIBIU: Ban Ion.
JUD. TECUCI: Com. Grivița: Panaînte Gherman.
TIMIȘOARA: Prof. Dr. Vasile Loichița.
JUD. TIMIȘ-TORONTAL: Com. Ceacova: Cornel Simono-
vici și Cun Ion.

Lei 60.

JUD. TUTOVA: Com. Brânzești: I. Donca-Samson.

Ziare și reviste primite la redacție.

Arad: „Bravo”.

Brașov: „Ardealul”.

București: „Drumul Nou”, „Revista Laptelui”, „Decalogul”,
„Viitorul agriculturii”.

Buzău: „Ideeia Națională”.

Constanța: „România dela Mare”.

Cluj: „Ofensiva română”, „Tribuna noastră”.

Grumăzești-Neamț: „Lumina Satului”.

Odorhei: „Glas românesc în regiunea secuizată”.

Satulung - Săcele-Brașov: „Plaiuri Săcelene”.

Sibiu: „Foaia Poporului”, „Curierul”, „Landwirtschaftliche Blätter”.

Târgu-Jiu: „Gorjanul”.

Ziare cari ne sprijinesc: „Universul” Bucureşti, „Curentul” Bucureşti, „Ardealul” Braşov, „Ideeua Naţională” Buzău, „România dela Mare” Constanţa, „Foaia Poporului” Sibiu şi „Acţiunea” Sibiu şi „Gorjanul” Tg.-Jiu.

Dela Biblioteca revistei ideei, Strada Popa Soare 69, Bucureşti IV, am primit la redacţie în traducere de P. Muşoiu: „Artă tăcerii” şi „Artă vorbirii”, amândouă broşurile de B. Blancherd. Le recomandăm cetitorilor noştri. Preţul de fiecare Lei 40.

Oieri din toată ţara uniţi-vă!

Pe români în a lor ţară
Neunirea îi omoară!
„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi şi la durere.
Unde-s doi puterea creşte
Şi duşmanul nu sporeşte”.

Plata abonamentului este o obligaţie de cinste.

Cetiţi şi răspândiţi revista

„STÂNA”

Organ al oierilor din întreaga ţară.

Din casa nici unui oier să nu lipsească organul de luptă oierească „STÂNA”!

„STĀNA“

**REVISTĂ PROFESIONALĂ ȘI DE CULTURĂ
ORGAN AL OIERILOR DIN ÎNTREAGA TARĂ**

Director: NICOLAE MUNTEAN
